

Sygn. akt VIII Ka 408/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Gąsowski

Protokolant – Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej - Marka Żendziana oraz przedstawiciela Urzędu Celnego – Michała Radziszewskiego

po rozpoznaniu w dniu 25.06.2015 r. sprawy:

R. N.

oskarżonego o czyn z art. 86 § 4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 2 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.

z powodu apelacji obrońcy oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w Sokółce z dnia 13.03.2015 r. sygn. akt II K 13/15:

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Za obronę z urzędu przed sądem odwoławczym, zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. H. kwotę 516,60 [pięciuset szesnastu złotych i sześćdziesięciu groszy], w tym 96,60 [dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy] z tytułu podwyższenia należności o stawkę podatku od towarów i usług.

III. Zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowania odwoławcze.

UZASADNIENIE

R. N. został oskarżony o to, że w dniu 01.06.2014 roku sprowadził na terytorium kraju przez drogowe przejście graniczne w (...), bez dopełnienia obowiązku celnego polegającego na przedstawieniu organowi celnemu i zgłoszenia celnego, towar nieoznaczony znakami akcyzy w postaci 6.746 paczek papierosów różnych marek, przez co naraził na uszczuplenie należności celne w kwocie 4.381 zł oraz podatki w łącznej wysokości 129.726 zł, w tym podatek od towarów i usług w kwocie 26.499 zł oraz podatek akcyzowy w kwocie 103.227 zł, to jest o czyn z art. 86 § 4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 2 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.

Sąd Rejonowy w Sokółce, wyrokiem z dnia 13 marca 2015 roku w sprawie II K 13/15 oskarżonego R. N. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 86 § 4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 2 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. skazał go, zaś na mocy art. 54 § 2 i 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 260 stawek dziennych określając stawkę dzienną na kwotę 100 złotych. Z kolei na mocy art. 29 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 30 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 31 § 6 k.k.s. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa oraz zarządził zniszczenie dowodów rzeczowych w postaci 6746 paczek papierosów różnych marek, przechowywanych w magazynie (...) za pokwitowaniem (...). Dalej też, na mocy art. 29 pkt 2 kks w zw. z art. 30 § 1 i § 2 kks, orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci samochodu osobowego marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) -4 wraz z kluczykiem oraz (...) dowodu rejestracyjnego nr (...) w/w samochodzie, przechowywanych za pokwitowaniem (...). W kolejnym punkcie zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. H. kwotę 664,20 złotych (w tym wliczona kwota 124,20 złotych tytułem podatku od towarów i usług – stawka 23 %) tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu

oskarżonego oraz zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, jak również kosztów zniszczenia przedmiotów podlegających przepadkowi wymienionych w pkt II rozstrzygnięcia.

Przedmiotowy wyrok, na zasadnie art. 425 § 1 i 2 kpk, art. 444 kpk w pkt I, w części odnoszącej się do wymiaru kary oraz pkt III., zaskarżyła obrońca oskarżonego, który na podstawie art. 427 §2 kpk oraz art. 438 pkt 4 kpk wyrokowi zarzucił rażącą niewspółmierność kary poprzez wymierzenie oskarżonemu kary grzywny w wymiarze 260 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę stu złotych oraz niesłuszne zastosowanie wobec oskarżonego środka karnego przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci samochodu osobowego marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) -4 wraz z kluczykiem oraz (...) dowodu rejestracyjnego nr (...) w/w samochodzie i nieuwzględnienie przy ich wymierzaniu właściwości i warunków osobistych oskarżonego oraz jego sposobu życia przed popełnieniem zarzucanego mu czynu.

W rezultacie, na podstawie art. 427 § 1 kpk, wniósł o zmianę wyroku w pkt I poprzez wymierzenie oskarżonemu kary grzywny w najniższym możliwym wymiarze oraz uchylenie pkt III wyroku dotyczącego przepadku dowodów rzeczowych w postaci samochodu osobowego marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) -4 wraz z kluczykiem oraz (...) dowodu rejestracyjnego nr (...) w/w samochodzie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest całkowicie bezzasadna, stąd nie zasługuje na uwzględnienie.

Dokonując kontroli kwestionowanej części orzeczenia, już na wstępie bardzo wyraźnie należy stwierdzić, iż zarzut zawarty w apelacji koncentrujący się na rozstrzygnięciu o karze i orzeczonym środku karnym – przepadku przedmiotów [tj. dotyczył pkt. I i III zaskarżonego wyroku], poprzez swoją dowolność okazał się być całkowicie chybionym. Analiza powołanej w tym względzie argumentacji świadczy, że jedynie w subiektywnym odczuciu obrony orzeczona kara jest „rażąco niewspółmierna” i nie uwzględnia właściwości i warunków osobistych oskarżonego oraz jego sposobu życia przed popełnieniem zarzucanego czynu.

Orzekający w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy jest w tym zakresie całkowicie przeciwnego zdania. Otóż, mając na uwadze zebrany w sprawie materiał dowodowy i całokształt ujawnionych okoliczności, nie można podzielić punktu widzenia skarżącego, o czym szczegółowo w dalszej części uzasadnienia.

Na wstępie jednak przypomnieć należy, iż zgodnie z istniejącą w orzecznictwie i piśmiennictwie definicją „rażąca niewspółmierność” zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I Instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo [por: wyrok Sądu Najwyższego z 14 listopada 1973r, o sygn. III KR 254/73, opub. OSNPG 1974, Nr 3-4, poz. 51]. Niewspółmierność kary zachodziłaby wówczas, gdy zastosowana w niniejszej sprawie kara, wymierzona za przypisany oskarżonemu czyn, nie odzwierciedlałaby należycie stopnia społecznego niebezpieczeństwa czynu oraz nie uwzględniałaby w wystarczającej mierze celów kary [por: wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 1990 r, o sygn. WR 363/90, opub. OSNKW 1991, Nr 7-9, poz. 39]. Uznaje się również, że zarzut rażącej niewspółmierności, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, gdy kara jakkolwiek mieszcząca się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia czynu zabronionego, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy w odczuciu społecznym jest karą niesprawiedliwą [wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 1985 r. o sygn. V KRN 178/85, opub. OSNKW 1985, Nr 7-8, poz. 60].

Zgodnie z art. 12 § 2 k.k.s. Sąd wymierza karę według swego uznania, w granicach przewidzianych przez kodeks, bacząc by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do sprawcy, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Z kolei w myśl art. 13 § 1 k.k.s. wymierzając karę Sąd uwzględnia w szczególności rodzaj i rozmiar ujemnych następstw czynu zabronionego, motywację i sposób zachowania się sprawcy,

rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków finansowych, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem czynu zabronionego i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza wyrażoną skruchę. Ustalając natomiast wysokość grzywny, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe. Przez stosunki majątkowe i dochody rozumie się cały majątek i wszystkie dochody posiadane przez sprawcę.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy należy stwierdzić, że z treści tzw. pisemnych motywów zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Rejonowy orzekając wobec oskarżonego karę grzywny wziął pod uwagę wszystkie wskazane okoliczności, w tym przede wszystkim wartość narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych [w kwocie ok. 134.107 zł], a nadto stosunkowo niełatwą sytuację materialną oskarżonego [deklarowany przez niego miesięczny dochód na poziomie 200 USD], jego uprzednią niekaralność sądową [za czyny karne i karnoskarbowe] oraz prewencyjny charakter kary i w sposób w pełni uprawniony określił zarówno ilość stawek dziennych orzeczonej grzywny - 260 stawek dziennych, jak i wartość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych. Dlatego bardzo wyraźnie trzeba zaakcentować, że dolegliwość wynikająca z orzeczonej kary grzywny stanowiąca kwotę rzędu 26.000 złotych, wbrew stanowisku apelującego, nie jest rażąco surowa a przez to niewspółmierna do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości popełnionego przez sprawcę występku karnoskarbowego. Obiektywnie oceniając stwierdzić należy, że orzeczona grzywna nie jest niską kwotą. Jednakże, co słusznie dostrzega i podkreśla w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd meriti, jeżeli weźmie się pod uwagę kwoty należności publicznoprawnych [134.107 zł], na których uszczuplenie naraził oskarżony Skarb Państwa, uznać należy, że orzeczona kara jest w pełni adekwatną do stopnia zawinienia, mieści się w granicach sądowego uznania i nie pozostaje w oderwaniu od realiów przedmiotowej sprawy, a zwłaszcza nie można tu mówić o jej rażącej surowości. Tym samym winna spełnić pokładane w niej cele, a w szczególności w zakresie oddziaływania wychowawczego.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie sposób również krytycznie ustosunkować się do kwestionowanego przez obrońcę rozstrzygnięcia z pkt. III zaskarżonego wyroku tj. przepadku przedmiotów.

Zgodnie z dyspozycją art. 30§ 1 i 2 k.k.s. przy przestępstwie celnym stypizowanym m.in. w art. 54 §1 i 2 k.k.s. Sąd ma możliwość orzeczenia przepadku przedmiotów wymienionych w art. 29 pkt 1 -3 k.k.s., a zatem min. narzędzia lub innego przedmiotu stanowiącego mienie ruchome, które służyło lub było przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego. Przesłanki orzeczenia przepadku (obligatoryjne bądź fakultatywne) określają przepisy art. 30 § 2- 6 k.k.s. Natomiast art. 29 pkt 2 k.k.s. stanowi, iż przepadek przedmiotów obejmuje narzędzie lub inny przedmiot stanowiący mienie ruchome, które służyło lub było przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego.

Z kolei, zgodnie z art. 31 § 3 pkt 1 k.k.s., nie orzeka się przepadku przedmiotów, jeżeli jego orzeczenie byłoby niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa skarbowego. Analizując rozstrzygnięcie w zakresie przepadku pojazdu wraz z kluczykiem i (...) dowodem rejestracyjnym, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż było ono słuszne.

W piśmiennictwie podkreśla się, iż ocena współmierności przepadku przedmiotów do wagi popełnionego przestępstwa skarbowego winna opierać się na wartości przedmiotu, który ma ulec przepadkowi, stopniu jego wykorzystania w popełnieniu czynu oraz społecznej szkodliwości czynu (J. Raglewski (w:) Kodeks karny skarbowy..., 2007, s. 175-176, cyt. za: Kardas P., Łabuda G., Razowski T., Kodeks karny skarbowy. Komentarz, WKP 2012, Lex/wersja elektroniczna/2014). W sprawie niniejszej, mając na względzie wysokość należności podatkowej narażonej na uszczuplenie, społeczną szkodliwość czynu popełnionego przez oskarżonego należy uznać za znaczną. Jeśli zaś chodzi o wartość samochodu, którego przepadek orzeczono, jest ona znacznie niższa niż wartość uszczuplenia. Z wyceny sporządzonej w postępowaniu przygotowawczym (k. 10) wynika, iż wartość przedmiotowego pojazdu oszacowano na 2.014 złotych, przy czym nie była ona kwestionowana przez oskarżonego. W takiej sytuacji, kiedy wartość należności celnych i podatkowych, ciężąca na towarze przewożonym przez oskarżonego wynosiła łącznie 134.107 złotych, nie może być mowy o dysproporcji pomiędzy wagą przestępstwa skarbowego, a wartością przedmiotu przepadku.

W związku z powyższym, uznając apelację za oczywiście bezzasadną, a nadto mając na uwadze, iż Sąd Rejonowy nie dopuścił się żadnych uchybień, które należałoby uwzględnić niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k.), Sąd Odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów obrony świadczonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym, zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. H. kwotę 516,60 złotych. Wysokość należności ustalono w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu [Dz. U.2013r., poz. 461].

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., kierując się sytuacją majątkową oskarżonego, Sąd Okręgowy zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.